

Wat staat u te wachten als u gebruik maakt van huishoudelijke hulp?

1. Hulp bij het huishouden

Huishoudelijke hulp is de grootste categorie binnen de Wmo na het gebruik van hulpmiddelen.

Varianten zijn:

- maatwerkvoorziening (toekenning in uren of in resultaat "schoon en leefbaar huis")
- algemene voorziening (toegankelijk zonder uitgebreide indicatiestelling)
- mengvorm (Tilburg tot 2020: hulp aan huis voor max. drie uur met eigen inkomensafhankelijke bijdrage en een maatwerkvoorziening indien meer dan drie uur hulp nodig is op basis van abonnementstarief)

2. Veel Tilburgers maken gebruik van Hulp aan Huis

In 2019 maakten 6500 inwoners gebruik van de algemene voorziening Hulp aan Huis, waarvan 3700 hulp kregen van een professionele zorgaanbieder. 2800 inwoners maakten gebruik van een alfahulp. De 900 alfahulpen bedienden gemiddeld ruim 3 cliënten (10 uur per week).

3. Invoering abonnementstarief

In 2019 is het abonnementstarief ingevoerd voor maatwerkvoorzieningen (€ 17,50 eigen bijdrage per vier weken). Dit heeft geleid tot verzoeken van inwoners die gebruik maakten van Hulp aan Huis via een alfahulp om de eigen bijdrage gelijk te stellen aan het abonnementstarief. In 2020 is het abonnementstarief € 19 per maand.

4. Verschil alfahulp en zorg in natura

Een algemene voorziening waarbij de gemeente contracteert met aanbieders van zorg is conform de Wmo 2015. Bij een alfahulp contracteert de cliënt rechtstreeks met de alfahulp, is hij werkgever en kan hij de alfahulp instrueren. 18K faciliteert alfahulpen en neemt zorg over van de cliënt.

Wilt u het liefst dat de zorg voor u wordt geregeld? En zelf geen administratie bijhouden? Dan kunt u kiezen voor zorg in natura (ZIN). Bij ZIN krijgt u zorg, begeleiding, hulp of voorzieningen die u nodig heeft via een instelling of leverancier die een contract heeft met uw gemeente, het zorgkantoor of de zorgverzekeraar.

5. Waarom wijzigt het systeem?

In het raadsvoorstel worden vier redenen genoemd voor een koerswijziging:

- toenemende tekorten op het sociale domein
- met ingang van 2020 vallen ook de gebruikers van een algemene voorziening onder het inkomensafhankelijke abonnementstarief van € 19,- per maand. Verwacht wordt een aanzuigende werking op de huishoudelijke hulp vanwege dit lage tarief.
- een algemene voorziening biedt minder mogelijkheden om maatwerk te leveren. Bij een maatwerkvoorziening kan er beter gekeken worden naar de eigen mogelijkheden en die van het sociale netwerk.
- de druk van de minister van VWS om het systeem van de alfahulpen in overeenstemming te brengen met de wet.

6. Geleidelijke invoering

Het nieuwe systeem wordt in 2020 en 2021 geleidelijk ingevoerd door alle cliënten te herindiceren. Het is aan de cliënt om te kiezen voor zorg in natura of voor een persoonsgebonden budget, waarmee diensten kunnen worden ingekocht bij de vertrouwde alfahulp. In het laatste geval moet de cliënt zelf het budget beheren, een zorgovereenkomst opstellen en uitbetalingen doen via de SVB. Ook al heeft er nog geen herindicatie plaatsgevonden, het abonnementstarief geldt vanaf 1/1/20 voor alle cliënten die gebruik maken van Hulp aan Huis, zowel via de zorgaanbieder als via de alfahulp. Dit is voor cliënten met een wat hoger inkomen een verbetering. Voor de allerlaagste inkomens is het abonnementstarief iets ongunstiger.

7. Verdere gevolgen

- de herindicaties zullen er toe leiden dat een aantal cliënten geen hulp meer ontvangt voor huishoudelijke ondersteuning. Er zijn geen indicaties dat de gemeente Tilburg soepeler zal indiceren dan andere gemeenten. Gelet op de grote tekorten die worden voorzien, ligt dit ook niet in de rede. Bij het beëindigen van de hulp zal wel een overgangstermijn in acht moeten worden genomen. In potentie is er een doelgroep van ruim 3000 cliënten die buiten de boot valt en wellicht niet aanvaardt dat de hulp die jarenlang is verleend, eindigt.
- aan de groep van ruim 3000 cliënten die wel hulp houdt, wordt een maatwerkvoorziening toegekend op basis van een modulair systeem ('schoon en leefbaar huis') Elke cliënt komt in beginsel in aanmerking voor een basismodule van 108 uur per jaar (2 uur en 4 minuten per week). Dit aantal uren kan worden verhoogd als de situatie hierom vraagt, bijvoorbeeld als ook de wasverzorging moet worden overgenomen, er meer kamers in gebruik zijn, er sprake is van een meerpersoons huishouden etc. De verwachting is dat een deel van deze groep minder uren dan de huidige drie uur toegekend zal krijgen, teleurgesteld zal zijn en wellicht om hulp zal vragen. Ook hierbij is een redelijke overgangstermijn van belang.

8. Gebruik van een modulair normenkader

Het modulaire systeem dat wordt gebruikt om de omvang van de huishoudelijke ondersteuning te bepalen, is ontleend aan een rapport van KPMG en HHM voor de gemeente Utrecht. Dit is de basismodule voor het schoonhouden van een woonkamer, slaapkamer, hal, toilet, keuken en badkamer. Wat er precies moet worden gedaan en met welke frequentie is gedetailleerd in het rapport over Utrecht vastgelegd. Dit rapport is getoetst door de Centrale Raad van Beroep en geaccepteerd.

9. Restitutie voor meer inwoners van de eigen bijdrage?

In 2019 maakten 2800 inwoners gebruik van een alfahulp. In plaats van een algemene voorziening had de gemeente een maatwerkvoorziening moeten toekennen. Door een aantal inwoners is de eigen bijdrage teruggevraagd, omdat die ten onrechte was opgelegd. Op basis van landelijke cijfers kan ervan worden uitgegaan dat 1/3 van dit aantal van 2800 beschikt over een hoger inkomen en in 2019 meer heeft betaald dan het abonnementstarief. Deze mensen maken kans op restitutie.

Bron: Bert van 't Laar
(ingekorte versie CvI/ KBO)

Gebruikers van huishoudelijke hulp, dit staat u te wachten:

- In 2020 en 2021 herindicatie huishoudelijke hulp (tot nieuw contract, gebruik van 18K)
- Abonnementstarief € 19 per maand
- Vanaf 2020 bij herindicatie, keuze voor Zorg in Natura of Persoonsgebonden budget (WMO en WLZ)
- Handhaving normenkader 'Schoon en Leefbaar Huis' (geaccordeerd; geen bezwaar mogelijk)
- 50% van huidige Beschikkingen Huishoudelijke Hulp worden beëindigd met overgangstermijn
- Overige gebruikers wordt 'maatwerkvoorziening aangeboden op grond van 'Schoon en Leefbaar Huis
- 'basismodule vanaf 1-1-2020: 108 uur per jaar (2 uur en 4 minuten per week)
- In bijzondere gevallen worden uren verhoogd. Bv. Meerpersoonshuishoudens of extra wasverzorging.
- Restitutiemogelijkheid voor gebruikers waarvan de Eigen Bijdrage is teruggevraagd in 2019.

Voor vragen hierover?

Bel tel. 06-11533694 Caroline van Iersel

Clïëntondersteuning KBO-kring Tilburg